

AktieRadius

Kwartaaluitgave van RADIUS Nederlandse Vereniging van Houtdraaiers

112 Jaargang 28,
december 2021

R RADIUS NEDERLANDSE
VERENIGING VAN
HOUTDRAAIERS

In dit nummer

Van de redactie	2
Van de bestuurstafel	3
In memoriam Gerrit de Jong	5
Even voorstellen Chris Jansen	7
Op bezoek bij Jos Handgraaf	9
Demarcatielijnen	15
Jongeren toch interesse	18
Drogen in de magnetron	21
Uitdraaihaak smeden	25
Getijdenklok draaien	27
De Wissel presentaties	31
Verenigingsnieuws	36
Colofon	39

Foto omslag:

Tabakspot, Gerrit de Jong

Uiterste inleverdatum kopij:

Voor nr. 112: 15 november 2021

Van de redactie

Henk de Rijk

Het derde nummer van 2021 alweer, iets later dan u van mij gewend bent. Oorzaak: vakantieperikelen.

De meeste afdelingen kunnen gelukkig weer bijeenkomsten organiseren en elkaar weer ontmoeten dat kan u lezen op de ledenpagina's.

Ik hoop dat wij weer een aantal leuke artikelen voor u hebben kunnen maken zoals hoe maak je de mooie opengewerkte vaas van Jos Handgraaf. Het zelf smeden van een draaihaak, jammer genoeg ook weer een in memoriam van een bekende houtdraaier uit de Goudse afdeling. Een mooi artikel van onze oudgediende Adrie Bezemer.

Verder nog wat leerzame artikelen over drogen en hoe demarcatielijnen te herkennen.

Een uitgebreide presentatie van de Wissel.

Ik wens u weer veel leesplezier en schroom niet om wat in te sturen want alle kopij is welkom.

Het werken met voor het houtdraaien gebruikelijke gereedschappen, machines en uitgangsmateriaal kan gevaarlijk zijn. Lees vóór het gebruik de bijbehorende voorschriften en volg de daarin gegeven aanwijzingen zorgvuldig op.

Noch de Vereniging RADIUS, noch de redactie van AktieRadius, noch de auteurs van de in dit nummer opgenomen artikelen en advertenties kunnen enige aansprakelijkheid aanvaarden voor onvolkomenheden of andere fouten.

Van de bestuurstafel

Sinds mei vorig jaar heb ik de functie van penningmeester overgenomen van Bert Rosbach. De overdracht vond plaats tijdens de corona-crisis. Voor een nieuw bestuurslid zijn dat niet bepaald ideale omstandigheden om je in te werken. Desondanks kan ik zeggen dat de financiële zaken van Radius op orde zijn en omdat het aantal leden van onze vereniging een licht stijging vertoont, is er geen reden tot ontevredenheid.

Het bestuur is van plan om te werken aan de banden met de afdelingen o.a. door afdelingen te bezoeken. Op die manier kunnen bestuursleden van Radius kennis nemen van wat er bij de afdelingen speelt en kunnen afdelingen wensen kenbaar maken over zaken die voor hen van belang zijn.

Een onderwerp dat de laatste tijd veelvuldig besproken is binnen het bestuur is : Educatie. Het bestuur wil het overdragen van houtdraai-kennis actief stimuleren op afdelingsniveau. In onze begroting is hiervoor ruimte gereserveerd en bij deze nodigen we afdelingen uit om met ons mee te denken en met ideeën te komen. Is er een idee, aarzel dan niet om contact met het bestuur op te nemen. We bekijken dan samen of het idee levensvatbaar is en hoe het bestuur hierbij kan helpen. Dat laatste zal in de meeste gevallen bestaan uit het verstrekken van subsidie. Hoe ziet een educatie- project eruit ? Aan welke voorwaarden moet het project voldoen om door het bestuur ondersteund te worden ? De volgende 4 kenmerken zijn van belang:

- Algemene doelstelling van het project zou moeten zijn het vergroten van kennis over theoretische en/of praktische zaken betreffend houtdraaien.
- Meerdere leden van de afdeling participeren in het project
- Demonstraties en cursussen moeten voldoende aandacht besteden aan het veiligheids-aspect
- Er is vooraf een specificatie van de te verwachte kosten inclusief tijdsplanning.

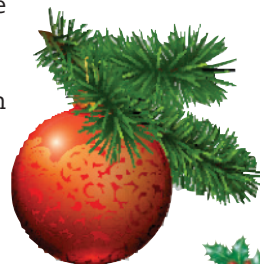
Een aanvraag van een afdeling die aan de bovenstaande criteria voldoet kan aan het bestuur worden voorgelegd. Het bestuur zal vervolgens laten weten of, en in hoeverre, er subsidie kan worden gegeven voor het project. Na het toekennen van de subsidie kan de afdeling aan de slag gaan met voorbereiding, organisatie en uitvoering.

Het bestuur zal er uiteraard op toezien dat de subsidiepot eerlijk wordt verdeeld over de afdelingen. Ook kan het zijn dat er, bij grote belangstelling, projecten 'in de wachtrij' worden gezet om later toegekend te worden.

Ik hoop dat alle afdelingen op een of andere manier vorm zullen geven aan een educatie-project en daarbij gebruik maken van deze regeling.

Harrie van Cranenburgh, Penningmeester Radius

Wortelknollen

Ab Strijker

Kort geleden kreeg ik zomaar twee wortelknollen aangeboden, een kleine ovale van 7-10 cm en een grote, ook ovale, van rond 50-60 cm! Volgens mijn 'leveranciers' waren ze beiden van een conifeer afkomstig. Ik had nog nooit zo iets gezien en mijn vragen waren dan ook: wat moet ik er mee, maar ook, wat zijn dat eigenlijk: 'wortelknollen'?

Dit is een tulpboom

Het kleintje was droog en daar heb ik een eivorm van gedraaid. Hier en daar wat van de schors laten zitten, een voetje er onder, dat

1

was snel gefikst, foto 1. Maar die grote gaf meer vragen en problemen. Alleen het gewicht al, ruim 30 kg. Wat moet je er mee?, foto 2. Hij zat onder de klei en daarom ben maar begonnen om hem schoon te spuiten, foto 3.

2

Daarna heb ik er alle uitstekels afgezaagd en hem doormidden gezaagd. Dat viel niet mee, want ook binnenin de knol zaten nog allerlei zandinsluitingen.

3

De kettingzaag was daardoor heel erg snel bot. Van beide vlakke kanten heb ik er daarna een schijf van ca. 6cm dikte afgezaagd om bijzettafeltjes van te maken. Weer een botte kettingzaag. Het tafeltje heb ik als eerste onder handen genomen. Alle zichtbare zand er uit gestoken en met de elektrische reischaaf en mijn vlakbankje beide kanten geschaafd. Daarna eerst met de bandschuurmachine en vervolgens met de vlakschuurmachine alles mooi geschuurd. Dat begon er prachtig uit te zien. Wij wonen gelukkig vlak bij een bos waar ik wat natuurlijke pootjes heb gezocht.

4

Ook dat lukte en na het lakken zie je het resultaat in foto 4 in bovenaanzicht en foto 5 schuin.

5

Toen had ik nog twee halve knollen over waar ook nog een bestemming voor moest worden gevonden.

Mijn draaibank heeft een centerhoogte van 25 cm en door er nog wat punten af te zagen paste er één precies in de draaibank. En weer de bekende problemen, weer de nodige zandinsluitingen en zelfs een kiezelsteen van enkele centimeters grootte kwam ik tegen; de vonken vlogen er af! Mijn beitel vond dat natuurlijk niet zo leuk maar na enkele keren (langdurig) slijpen lukte het toch: de grootste schaal die ik van mijn leven gedraaid heb: diameter 43 cm en hoogte 14 cm, foto 6. Nu nog geen idee wat ik met de laatste halve knol ga doen.

Wat zijn wortelknollen?

Wortelknollen kunnen het beste vergeleken worden met wratten aan een lichaamsdeel van een mens. Men noemt het ook wel tumorachtige vergroeiingen of warrels. De

Engelse naam is bur of burl, maar ook de naam maserknollen wordt wel gebruikt. Men vermoedt dat deze vervormingen ontstaan door verwondingen aan de wortels of aan de stam. Ze komen onder de grond maar ook in de opgaande stammen voor, foto 7 en 8 Het hout is heel warrig gegroeid en heeft een uitgesproken tekening. Kunstenaars en hobbyisten gebruiken de knollen voor bijzondere kunstobjecten.

Vroeger werden van deze warrels pijpen gemaakt onder de naam Bruyère. Bekend is ook het wortelfineer dat heel vaak gestoken wordt van notenknollen, foto 10. Het hout en fineer is nog wel in de handel en wordt gebruikt voor exclusieve meubels en siervoorwerpen.

Het verschil met heksenbezems is dat daar de vele twijgjes, die veroorzaakt worden door een schimmel (*Taphrina betulina*), goed zichtbaar zijn.

De Houtdraaij

Draaibanken en accessoires • Gereedschappen • Schuren en Afwerken
Hout • Instructie • Persoonlijke bescherming

Oneway

Killinger

Robust

Stratos

Midi Pro

Accessoires

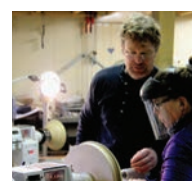
Gutsen

Hout

slijpen en afwerken

Opleidingen-cursussen

Ronald Kanne - Wardsestraat 15 - 7031 HD Wehl (NL)

www.dehoutdraaij.nl - info@dehoutdraaij.nl - +31 653 173 580

GANZ NEU! Einführungspreis
1199,00 €
inkl. Mwst

MIDI PRO

- 3 LAGER IM SPINDELSTOCK SORGEN FÜR ENORME LAUFRUHE
- BREITER POLY V FLACHRIEMEN
- DREH- UND VERSCHIEBBARER SPINDELSTOCK
- 100 MM HUB AM REITSTOCK
- TRAPEZGEWINDE IN REITSTOCKPINOLE
- OPTIONALE BOHRPINOLE
- KOMPAKTE BAUWEISE
- AUSLADENDE FÜSSE BIETEN MEHR STEHSICHERHEIT

MEHR INFOS AUF

WWW.DREHSELBEDARF-SCHULTE.DE

Zelfgemaakte verdeelschijven

Bert Rosbach

Sommige draaibanken hebben de mogelijkheid om door middel van blokkering van de hoofdas een cirkel in stukjes te delen. Meestal is dat in 24 stukjes. Ook sommige klauwplaten hebben zo'n mogelijkheid tot verdeling. En meestal is ook die verdeling in 24 stukjes. Maar met overslaan van verdelingen is het ook mogelijk om de cirkel in 2, 3, 4, 6, 8, of 12 stukken te verdelen. Maar als je nou een tol wilt maken zoals die afgebeeld is, met 7 versieringen? Is dat dan helaas pindakaas? Deel maar eens 360 graden door 7. Dan zou je hoeken van 51.428... graden moeten

uitzetten. Maar het gaat anders, want je kunt zelf verdeelschijven maken. Je kunt ze ook kopen bij een bedrijf dat draai- of freesbanken verkoopt, maar die handel is mij onbekend, en ik heb ook geen idee van de kosten. Wat is het principe? Je maakt een schijf, die je over de hoofdas schuift, en vastzet met de klauwplaat. De schijf heeft een rand met gaatjes. Die gaatjes zijn bedoeld om een blokkeerstift in te steken. En de gaatjes moeten niet te dicht bij elkaar zitten. Stel om de 2 centimeter.

Bij 7 gaatjes krijg je dan een omtrek van 14 centimeter. Dat geeft een diameter van ongeveer 4,5 centimeter. Dat wordt lastig over de hoofdas te schuiven en de klauwplaat zit ook niet lekker op de hoofdas vast. Je moet

dus naar een grotere diameter toe. Nou, maak de omtrek maar geschikt voor 28, 35,

of 42 gaatjes. Bij 35 heb je ook nog eens een verdeling in 5 stukken te pakken. bij 42 in 6 stukken. Ik maak een schijf met 42 gaten, een omtrek van 84 centimeter dus. Dat geeft een diameter van 26,8 centimeter. Maak een ronde schijf met een diameter van 2 centimeter meer uit 4 mm multiplex. Lijm op die schijf een 6-hoek van vuren latten of strippen van MDF, maat 18 mm dik. De breedte van die latten is afhankelijk van de gewenste diameter. Aan het eind van het verhaal leg ik uit hoe de lengte en breedte bepaald worden.

De plaat met de latten wordt met boutjes en moertjes vastgezet op een opspanplaat, zoals de foto laat zien. De foto laat een zeshoek zien, dat kan ook natuurlijk. De ronde schijf is een zaak van voortschrijdend inzicht.

Zet de opspanplaat op de kop van de draaibank. Maak in het midden een gat met een diameter, gelijk aan die van de hoofdas.

Doe dat heel voorzichtig en heel precies. Dat doe ik altijd met de punt van een beitel. Het brede plat van de beitel ligt daarbij op de leunspaan. Draai vervolgens de plaat met de 6-hoek rond tot een omtrek van 70 centimeter. Dat meet je het beste met een papieren liniaal, zoals die bij bouwmarkten of dat Zweedse meubelwarenhuis mee te nemen zijn. Op de foto is het 84 centimeter, want ik maakte toen een schijf met 42 gaten.

Zet dan om de twee centimeter een stip. Boor er

vervolgens gaten in met de doorsnede van het te gebruiken blokkeerstiftje. Uiteraard haaks op de rand, richting middelpunt van de schijf.

Verwijder de opspanplaat, zet de verdeelschijf achter de klauwplaat, en je kunt gaan boren. Op de foto die laat zien hoe ik dat doe, is ook mijn eigen gemaakte blokkeermechanisme te zien..

Nog even over het berekenen van de latten voor de zeshoek. Een zeshoek is te verdelen in 6 gelijkzijdige driehoeken. De omtrek gedeeld door 6,28 is de straal van de cirkel. Een zeshoek, die precies om de cirkel past heeft voor elk van

de gelijkzijdige driehoeken een zijde van de straal van de cirkel gedeeld door 0,866. Maar de lat moet binnen de cirkel vallen, dus trek je 2 cm van de straal af om de lengte van de binnenkant de zeshoek te krijgen, en voor de buitenkant tel je er één centimeter bij. En de breedte van de te gebruiken latten is $(1 - 0,866) = .0134$ maal de straal, tel daar 1 cm bij op en je hebt de breedte.

Stofafzuiging

Bert Pols

Stof is een groot probleem bij houtdraaien. Niet zozeer de krullen – de zwaartekracht zorgt wel dat die op de vloer belanden – maar het fijne stof dat ontstaat bij het schuren en in de lucht blijft zweven. Alle stof is ongezond, maar sommige houtsoorten kunnen serieuze allergische reacties veroorzaken.

De simpelste oplossing is een krachtige ventilator achter de draaibank plaatsen die het stof via een dikke slang (30cm diameter of meer) afvoert naar buiten. Dat heeft echter twee nadelen: de burens zijn er misschien niet zo blij mee, en het verwarmen van de werkplaats wordt moeilijk als er zoveel lucht naar buiten wordt geblazen. Meestal wordt daarom een stoffilter gebruikt die de lucht filtert. Dat filter moet fijn genoeg zijn om het stof uit de lucht te halen, maar niet zo fijn dat de luchtstroom daalt naar nul.

De capaciteit van de stofafzuigers die op de markt zijn wordt uitgedrukt in m³ per uur. Maar let op: dit is de capaciteit van de ventilator, zonder slangen en luchtfilter. Bij een verkeerde installatie blijft van een stofafzuiger met een capaciteit van 1000m³/uur misschien net 100m³/uur over.

Zelfs een gladde slang heeft een luchtweerstand per meter. Wie dat zelf wil ervaren moet eens proberen door een tuinslang te blazen. Daarom is een grote slangdiameter van belang. De doorsnede van een slang neemt kwadratisch toe met de diameter, dus 2x zo dik betekent een 4x grotere capaciteit, oftewel een 125mm buis heeft ruim 50% meer capaciteit dan een 100mm buis. Gebruik daarom als het kan geen reductie naar bijvoorbeeld 40mm: dat vermindert de capaciteit van een 100mm slang met 85%!

Hoe gladder de slang, hoe beter de lucht erdoor stroomt. Iedere ribbel veroorzaakt wervelingen in de luchtstroom die de

doorstroming verkleinen. Hetzelfde geldt voor scherpe bochten: gebruik liever twee 45° bochten dan één 90° bocht. Geribbelde, flexibele slangen moeten daarom worden vermeden, of in ieder geval zo kort mogelijk worden gehouden. PVC afvoerpijpen met gelijkde koppelingen zijn daarom aan te bevelen. En liever 125mm dan 100mm.

Een cycloon die het grove stof afscheidt voor de stofafzuiger vermindert de luchtstroom ook met minstens 50%. Het voordeel is dat het luchtfilter wat langer schoon blijft, maar dat weegt niet op tegen het capaciteitsverlies.

Het belangrijkste onderdeel van een stofafzuiger is het filter. Dat moet aan twee eisen voldoen die niet met elkaar verenigbaar zijn: het moet zo fijn zijn dat het zelfs de kleinste stofdeeltjes uit de lucht haalt, maar zo min mogelijk luchtweerstand hebben. De capaciteit van de afzuiger neemt drastisch af als het filter verstopt raakt.

Er zijn meerdere filters op de markt: papieren, goedkope fleec / naaldvilt stofzakken, en geweven (plissé) filters. Papieren filters zijn waarschijnlijk het best, maar erg kwetsbaar. Naaldvilt filters werken pas goed als de gaatjes van de naalden die ontstaan bij het productieproces gevuld zijn met stof. Plissé filters hebben een veel groter effectief oppervlak: als je ze uitvouwt is de oppervlakte misschien wel 10x groter. Stof kan zich echter ook ophopen tussen de plooiën en dan is het verlies aan filteroppervlak enorm. Zo nu en dan het filter uitkloppen (met stilstaande ventilator!) helpt natuurlijk, maar ieder filter moet regelmatig worden vervangen.

In ieder geval geldt: hoe groter het filteroppervlak, hoe beter. Industriële afzuiginstallaties hebben soms filters van meters hoog.

De meeste stofafzuigers op de markt maken nogal wat lawaai en gebruiken veel stroom. Een geluidsniveau van 75dB en een vermogen van 750W zijn normaal voor een klein model afzuiger. Er bestaan tegenwoordig echter ook “brushless permanent magnet” DC motoren die heel weinig stroom gebruiken (onder de 10W) en ventilatoren speciaal ontwikkeld voor warmtepompen die heel weinig geluid (40dB) produceren. Zulke warmtepompventilatoren hebben een capaciteit van ruim 400m³/uur en zijn stof- en spatwaterdicht (bijvoorbeeld de Sunon 220mm ventilator CF2207LBL-000-HE9: 400m³/uur 6,6W of de EBM-Papst W1G200-EC87-20: 500m³/uur / 11W). Een grotere capaciteit is nog beter, maar betekent ook meer geluid.

Industriële afzuiger

Vervuild plissé filter: sterk verminderde capaciteit. Macro-opname fleece filter.

Met zo'n ventilator en een standaard fleece stofzak heb ik zelf een stofafzuiger gebouwd die stil zijn werk doet en dat ook nog eens redelijk goed. Het schuurstof verdwijnt direct in de stofzak en hij kan zonder bezwaar dag en nacht draaien om nog meer stof uit de lucht te halen. Als filter gebruik ik de goedkope stofzakken van HBM: eens per maand vervangen is goedkoper dan ieder dag een mondkapje. Als ik er ooit nog een bouw neem ik een grotere ventilator en een grotere maat stofzak, maar voorlopig ben ik tevreden met het resultaat: klein, licht van gewicht en zo stil dat hij niet boven het geluid van de draaibank uitkomt.

Vooraanzicht

Bij het ontwerp heb ik rekening gehouden met alles hierboven: geen lange slangen of scherpe bochten en zo weinig mogelijk andere luchtrestricties. Een ruime 90° bocht, een ventilator en een stoffilter – verder niets. Totale kosten: onder de €100.

Iedereen kan dit ontwerp aanpassen op de ventilator die hij heeft en de maat van de stofzakken. De kast is van 12mm multiplex; het gebogen deel van 4mm triplex (metaal of plastic kan natuurlijk ook). De poten heb ik gebogen van wat overgebleven 22mm verwarmingsbuis, vastgeschroefd op een houten voetplaat. Tijdens het schuren kan de afzuiger direct achter de draaibank worden geplaatst. Ik gebruik een sjoband in de zoom van de stofzak om hem aan de onderkant van de kast vast te maken. Voor de ventilator heb ik wat volièregaas geplaatst om grove krullen en wegvliegend schuurpapier op te vangen. Het is de bedoeling om schuurstof af te vangen; niet om alle houtkrullen op te zuigen. Mijn werkplaats blijft tegenwoordig mooi stofvrij en voor de krullen heb ik een bezem.

Zijaanzicht

Afzuiger, 90° bocht buigen

Afzuiger, ventilator

Rectificatie Draaihaak

“Bij de fotoreportage over het smeden van een uitdraaihaak in de AktieRadius nr 111 is helaas de laatste foto weggelaten. Na het harden is de haak glashard en ook zo breekbaar als glas. Door de haak twee keer een uur in de oven te verwarmen tot 180°C wordt het staal weer taaier (en wat minder hard).”

Over vormgeving.

Bert Rosbach

Wat is vormgeving en hoe werkt het.

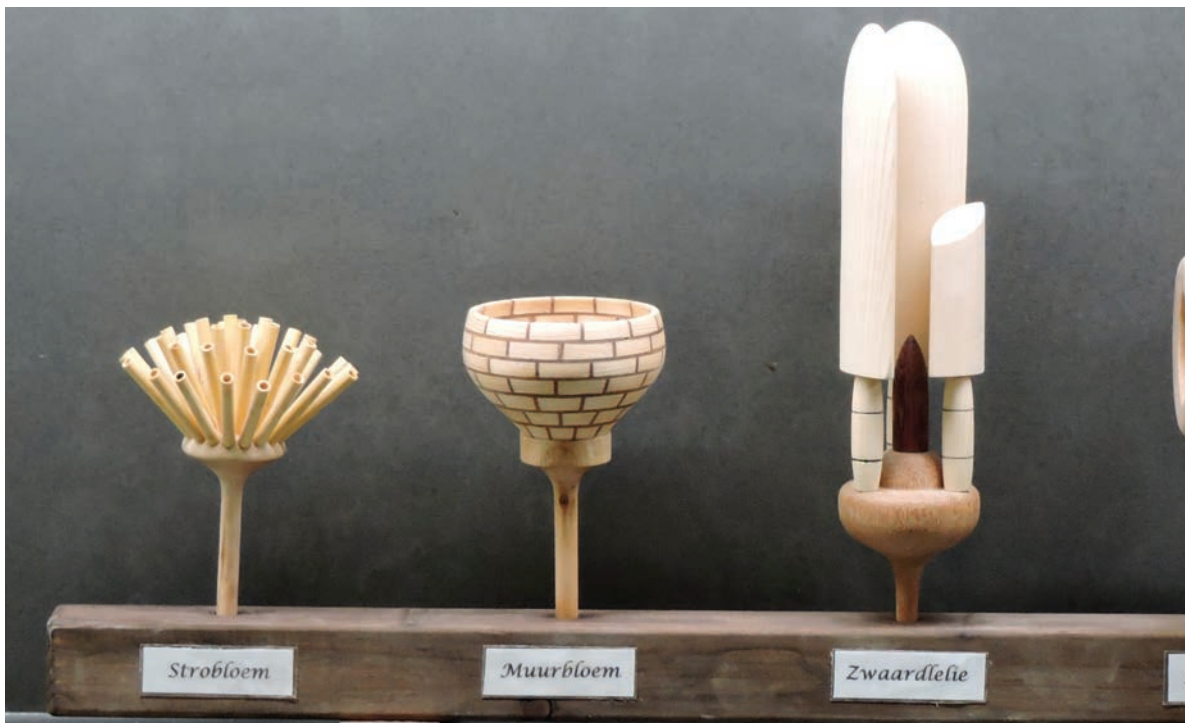
Vormgeving is een verzamelbegrip voor allerlei uitingen van kunst, maar ook van al dan niet dagelijkse gebruiksvoorwerpen. Voor gebruiksvoorwerpen heeft het te maken met bruikbaarheid. Bij kunst gaat het om fraaiheid, en oogstrelend zijn. Om een beeld te schetsen hoe vormgeving in de kunst uit kan pakken, is het vervolg van mijn verhaal gebaseerd op een praktijkgeval. Waarschijnlijk dekt het niet alle aspecten van vormgeving, maar de ontbrekende aspecten zijn volgens mij onderdelen van het totale proces.

In mijn wijk, Rotterdam-Schiebroek, is er ieder jaar het Kunstfestival. Onderdeel van dat festival is de tentoonstelling KIE, Kunst In de Etalage. In de etalages van de lokale winkelstraat worden dan kunstwerken van diverse amateur-kunstenaars geëxposeerd. Vanaf het begin heb ik bijna altijd deelgenomen. En vrijwel vanaf het begin is KIE verbonden aan een thema. Het thema voor 2020 was Schiebroek op Safari.

Maar wat ga je dan maken op basis van dat thema. Of te wel: hoe ga je nou "Schiebroek op Safari" vormgeven.

Eerst maar even nadenken over het begrip Safari. Een trektocht door een land, op zoek naar te jagen trofeeën. Een kreet bij het begrip Safari is: Big Five. De olifant, de leeuw, de neushoorn, de panter, de giraffe. Maar ja, een leeuw in houtdraaiwerk, of een giraffe, of een ander beest, is niet doenlijk zonder in een karikatuur, iets kinderlijks, of iets lelijks te vervallen. Dus moet je een ander insteek kiezen.

Plaats de safari even op de achtergrond, en ga kijken naar Schiebroek. De wijk is ontstaan in ongeveer 50 jaar, vanaf 1920 tot aan 1970.

Een deel wat in de jaren 1950-1960 is ontstaan heeft straten met bloemen in de naam. Dat deel is nog steeds sociale woningbouw, met bewoners die hooguit dromen van een safari. Met die namen van bloemen ben ik aan de slag gegaan. Gekozen is om 5 bloemen te maken als mijn “big five” van een bloemensafari in Schiebroek. Het zijn er ongeveer 20. Maar ja, welke bloemen kies je dan uit, en hoe geef ik dat weer. Want ik wilde iets doen met die namen. Eén van de bloemennamen is “vergeet-mij-niet”, een bloempje van niks, blauw, met een geel hartje. Ga dat maar eens omzetten in houtdraaiwerk. Als je het omvormt naar het begrip vergeet-me-niet, hoe ziet het er dan uit? Gekozen is om de bloemen niet als bloem uit te beelden, maar de associatie die het oproept uit te werken. Na enig denkwerk, schetsen en draaien, maar ook het weggooien van een verkeerd uitgekakte keuze, kwamen er een vijftal bloemen uit: Strobloem, Muurbloem, Leeuwenbek, Ereprijs, en de Zwaardlelie. Wij kennen de zwaardlelie beter als gladiol. Beide namen hebben dezelfde bron: het Romeinse zwaard, of de gladius. De

uiteindelijke bloemvormen hebben niets te maken met de natuurlijke vorm, wel met de naamgeving. En hoe de bloemen er dan uitzien, en hoe dat gepresenteerd wordt, is op de foto te zien. En zoals altijd met een “trofee” zijn er bordjes bij geplaatst. Helaas zijn de namen op de afbeelding niet goed te lezen, daarom van links naar rechts: de strobloem, de muurbloem, de zwaardlelie, de leeuwenbek, en de ereprijs.

Tijdens het vormgeven zijn er ook lagen ontstaan in het gemaakte object. Een extra laag is iets wat een extra gedachte opwekt. Er is bij de vormgeving een laag aangebracht: Eén van de zwaarden is gebroken. Vergelijk dat met het “gebroken gewoortje uit de jaren '30 van de vorige eeuw.

En een andere laag:

Stel je eens voor je loopt door de winkelstraat. In diverse etalage staan objecten, die er normaal niet staan. En dan zie je een object met een verwijzing naar de straat waar je woont. Jouw straat wordt door een ander positief gezien. Je ziet dat jouw straatnaam totaal anders is, dan je je misschien voorgesteld had, of waar je helemaal geen voorstelling bij had. Midden in de stad weet je niet altijd hoe bijvoorbeeld een Ereprijs er precies uit ziet. Een wedstrijdbeker met de naam Ereprijs komt bekender voor. Door het object te zien zou je op een andere manier naar jouw straat kunnen kijken, misschien wel met trots.

Een ander facet van het begrip “vormgeving” zijn diverse elementen en vuistregels.

Elementen waarmee je vorm kunt geven zijn: verhoudingen, contrast, accent, balans verschillende materialen of kleuren naast elkaar, herhaling, symmetrie.

Daar zijn boeken voor, over het ontwerpen en over vormgeving. Dat is voor een deel na te slaan. Maar de verwerking, of juist niet, van de vuistregels en elementen in jouw werkstuk is jouw vormgeving.

Lintzagenopmaat.nl

U geeft de maat, wij lassen de lengte

Chromstaal

Koolstofstaal

Hardpoint

- Gespecialiseerd in het maken (lassen) van lintzagen.
- Levering aan bedrijven en particulieren.
- Uitstekende kwaliteit lintzagen vanaf 6 mm breed en 0,36 mm dik.
- Levering lintzagen voor zagen van hout, kunststof en metaal.
- Lintzagen op voorraad, snel leverbaar.

Slijptechniek Beusichem
Beusichemsebroeksteeg 1
4112 PJ Beusichem

www.lintzagenopmaat.nl
info@lintzagenopmaat.nl
0345 - 501 501

TORMEK
Sharpening Innovation

HTK-806 Handgereedschapset

Bevat TC-800 Tormek koffer, HTK-00 Opberg Inleg, SVM-45 Messen hulpstuk, SVM-140 Messen hulpstuk, SVM-00 kleine mes houder, SVX-150 Scharen hulpstuk, SVA-170 Bijlen hulpstuk en SVS-38 Gutsen hulpstuk.

HTK-806

EAN Code: 7392485007111

Gewicht: 2,80 kg

Formaat: 308x399x95mm

Nieuw!

TNT-808 Houtdraaiersset

Bevat TC-800 Tormek koffer, TNT-00 Opberg Inleg, TNT-300 houtdraaiers instructieboek, TTS-100 instelmal draaibitels, MH-380 beschermhoes, LA-120 Lederen wetschijf, SVD-186R Hulpstuk gutsen, SVS-50 Multi hulpstuk en SVD-110 Slijpsteen.

TNT-808

EAN Code: 7392485007104

Gewicht: 3,28 kg

Formaat: 308x399x95mm

Hegner & Ko
Fermiweg 16
3208KT Spijkenisse
Tel: 0181 647535
E-mail: rob@hegner.nl
www.tormek.com/netherlands/nl/

Statutenwijziging Radius

Pieter Hermans

De statuten van RADIUS zijn al sinds de oprichting in 1994 ongewijzigd gebleven. Er was dan ook nooit noodzaak vanuit het bestuur of vanuit de leden om dit te doen.

1. De laatste jaren zijn er echter een paar belangrijke wetwijzigingen gekomen. Sinds 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Dat betekent dat in de hele Europese Unie dezelfde privacywetgeving geldt. De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) geldt niet meer. De AVG is ook wel bekend onder de Engelse naam: General Data Protection Regulation (GDPR).

Alles wat daarvoor aangepast en geïmplementeerd moest worden is gebeurd. Een wijziging van de statuten was hiervoor echter niet nodig. Het bijbehorende Privacy Statement is destijds door jullie goedgekeurd en kan door iedereen gedownload worden vanaf onze website.

2. Op 1 juli van dit jaar kwam echter een tweede nieuwe wet om de hoek kijken, n.l. de WBTR, de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen die is bedoeld om bestuur en toezicht van verenigingen en stichtingen te verbeteren. Er zijn regels opgesteld over taken, bevoegdheden, verplichtingen en aansprakelijkheid. De overheid wil met die wet voorkomen dat wanbestuur, onverantwoordelijk financieel beheer, zelfverrijking, misbruik van posities en andere ongewenste activiteiten verenigingen en stichtingen schaden. Helaas blijken zaken als 'een greep uit de kas' en 'vriendjespolitiek' vaker voor te komen dan velen denken. De wet gaat dat tegen door procedures en verantwoordelijkheden met elkaar te bespreken en vast te leggen. En om dat vastleggen gaat het nu. De procedures e.d. zijn inmiddels gemaakt maar moeten verankerd worden in de verenigingsstatuten.

Nu zullen jullie zeggen, dan verander je de statuten toch in de eerstvolgende Algemene Ledenvergadering. En dat hoort ook zo, maar dan gaan de huidige statuten zich een beetje tegen ons keren. Er moet statutair namelijk twee/derde van het aantal leden aanwezig (of vertegenwoordigd) zijn om zo'n wijziging door te kunnen voeren. Voor de wijziging moet vervolgens twee/derde van deze aanwezigen weer vóór de wijziging stemmen. E.e.a. betekent dat dan ruim 470 leden aanwezig moeten zijn waar er normaliter 25 à 30 gebruikelijk zijn!

De huidige statuten voorzien erin dat dat mogelijk niet gaat lukken en stelt indien deze twee/derde aanwezigheid (of vertegenwoordiging) niet worden gehaald dan door het bestuur binnen maximaal dertig dagen een tweede Algemene Ledenvergadering moet worden uitgeschreven. In deze vergadering zal dan minimaal 51% van de leden aanwezig of vertegenwoordigd moeten zijn die dan met een twee/derde meerderheid over de wijziging kan beslissen. In dit geval zouden dan ruim 350 leden aanwezig moeten zijn, ook schier onmogelijk.

Ook hierin voorzien de huidige statuten dit probleem en schrijven voor indien dit quorum van 51% niet wordt gehaald, dan zal na minimaal acht dagen en maximaal dertig dagen een derde Algemene Ledenvergadering moet worden uitgeschreven.

Een besluit over een statutenwijziging zal van kracht worden wanneer 51% van de aanwezige leden dan voorstemt.

Het klinkt allemaal vreselijk ambtelijk met allerlei juridische jargon en dat is het ook. Desondanks heeft het bestuur m.b.v. een jurist deze zaak bekeken en de volgende procedure afgesproken. Ook zullen we een voorstel doen om de huidige statuten op dit punt te vereenvoudigen.

De eerste ALV zal officieel aangekondigd worden op een datum, tijdstip en locatie die nog nader bepaald gaat worden. Deze data zullen jullie via een e-mail of nieuwsbrief bereiken. Jullie kunnen dan de 'nieuwe' statuten downloaden en bestuderen. Vervolgens dienen jullie je vóór een bepaalde datum op te geven dat jullie aanwezig zullen zijn op die ALV. Vooralsnog gaan we er vanuit dat jullie niet met z'n 470en gaan komen.

Dus gaan we deze zelfde procedure nog een keer herhalen voor de tweede ALV. Ook hier gaan we er vanuit dat er geen 350 leden zullen reageren en plannen de derde ALV.

Deze derde ALV zal zoals gebruikelijk wel georganiseerd worden en zeker doorgaan zoals gebruikelijk met ook andere onderwerpen dan alleen de statutenwijziging.

3. Om bovenstaande omslachtige procedure in de toekomst te vereenvoudigen willen we de statuten op dit punt ook veranderen. De drietraps procedure zoals hierboven willen we terugbrengen tot een tweetraps. E.e.a. conform het Burgerlijk Wetboek boek 2, artikel 42 en 43. Het betreft hier in onze statuten artikel 15 lid 4 en 5.

4. Daarnaast is er nog een onderwerp dat al enkele jaren een twistpunt vormt, nl. de verplichting dat afdelingen elk jaar een begroting in moeten dienen die goedgekeurd moet worden en ook de verplichting om elk jaar rekening en verantwoording af te leggen over de financiën van het afgelopen jaar. Het betreft hier Artikel 21 lid 3 en 4. Deze beide artikelen willen laten vervallen.

5. Als laatste onderwerp willen we het begrip Lid van Verdienste in de statuten opnemen. In ons 25-jarig jubileumjaar zijn reeds een zestal leden als zodanig benoemd en in 2021 nog eens een. Het betreft hier de artikelen 4 en 5.

OPROEP AAN ALLE LEDEN VAN RADIUS

De Voorzitter Pieter Hermans en Bestuurslid Jan Karreman hebben besloten zich volgend jaar niet herkiesbaar te stellen voor het bestuur.

Daarom deze oproep van het bestuur om kandidaten voor deze functies in het bestuur van deze mooie vereniging.

Heeft u interesse of wilt u informatie stuurt u dan een mailtje

naar: voorzitter@houtdraaien.com

of belt u 06 421 543 16

Bericht uit de werkplaats

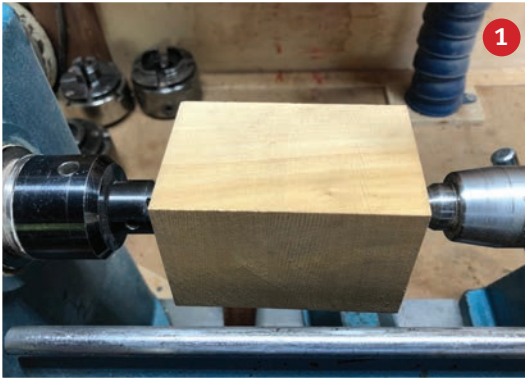
Doosje met plop

Nico Oosthoek

Toen we afgelopen augustus met de afdeling Haarlemmermeer weer in de buitenlucht bij elkaar kwamen vroeg iemand aan mij “hoe maak je ook alweer een doosje met een deksel wat een plop geluid maakt al je het deksel er afhaalt?”

Ik noem dit dus maar een doosje met een plop. De bedoeling is dat als je het deksel van het doosje haalt je een plop geluid hoort.

Ook wordt de deksel iets anders. Meestal sluit de deksel in het doosje maar doe ik het andersom. Als het doosje geopend is kijk je naar een mooie strakke bovenkant en de pen zit aan de deksel. Er zijn verschillende manieren om een doosje te maken, ik gebruik een guts van 10 en 15mm, afsteek beitel en als schraper voor de bodem een gewone houtbeitel.

1 Een blokje ginkgo biloba van 7x7x11cm wordt tussen de centers opgespannen en 6,5cm rond gedraaid.

3 Ik heb even de vorm van het doosje op het hout getekend om de aansluiting van doosje en dekseltje te laten zien.

2 Aan beide zijden wordt een uitsteeksel gedraaid passend in de Chuck. Hier 50mm.

4 Het hout wordt in 2 delen afgestoken. Links het doosje en rechts het dekseltje.

5 Het doosje wordt in de klauw gespannen en uitgehold. Hier met een guts van binnen naar buiten.

6 Als het doosje niet te diep is maak ik de bodem glad met een gewone steekbeitel. Dit kan natuurlijk ook met een schraper, of een guts.

7 De binnenkant wordt geschuurd met een zelf gemaakt schuur hulpstuk.

8 De binnenkant wordt na het schuren behandeld met sanding sealer, weer geschuurd en afgewerkt met was. (Of afwerking naar eigen keuze)

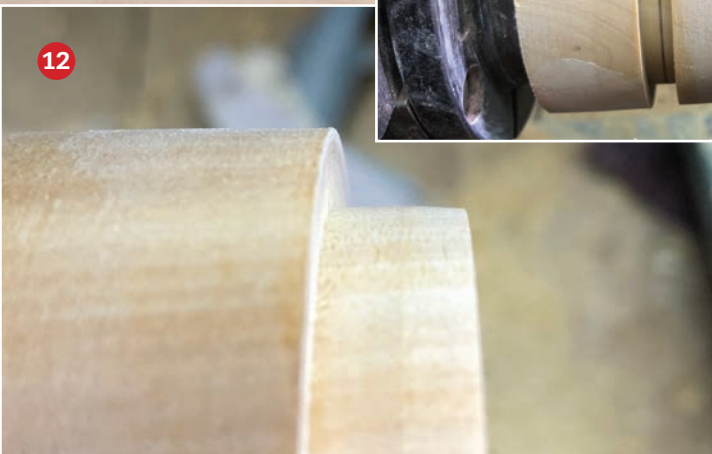

9 Het dekseltje wordt ingespannen en het gedeelte wat in het doosje moet passen wordt zo afgedraaid dat het net niet past (1mm groter als het doosje)

10 In het midden wordt een potlood lijn gezet.

11 Nu begint het passen. Heel voorzichtig wordt er iets afgedraaid en wordt het doosje er op gepast.

12 In detail is hier te zien hoe de aansluiting er uit ziet. Het hoogste punt in het midden en licht aflopend naar links en rechts.

13 Als alles goed is gelukt klikt het doosje op het dekseltje en hoor je een plof als je het er aftrekt.

De buitenkant van het doosje en dekseltje kan nu glad afgedraaid worden. Een v-naadje tussen doosje en dekseltje maakt het af. Schuren en afwerken.

14 De binnenkant van het dekseltje wordt weer net zo afgewerkt als bij het doosje.

Woodworking.nl de site voor houtbewerkers

In 2017 hebben wij RADIUS aangeboden om Woodworking.nl ook voor RADIUS te gebruiken. Om leden te informeren, maar ook om leden te werven onder de hobby-houtbewerkers die voor andere zaken op het forum komen.

We hebben een speciale rubriek Houtdraaien aangemaakt voor RADIUS. Het delen van kennis en het laten zien en bespreken van werkstukken is toch de grote drijfveer van Woodworking.nl.

We willen echt een bijdrage leveren om het ambacht, de kennis van materiaal en gereedschap en vooral werkmethodes in stand te houden. **Echt de moeite waard om een keer in te loggen.**

HOME FORUMS WHAT'S NEW MEDIA MEMBERS DONATE

New posts Find threads Watched Search forums Mark forums read Masave De Houtdraaierij

Houtdraaien in samenwerking met Radius

Thread Title	Threads	Messages	Latest Post
Houtdraaiers gereedschap en werkwijze New	1.3K	15.8K	Hoofdscherm met luchtfiltratie Today at 12:37 PM - knarft
Houtdraaiers werkstukken New	2K	20.8K	Ijzerhart doosje met schroefdraai Yesterday at 8:21 PM - ornament
Houtdraaiers algemeen en Radius verenigingsnieuws New	47	224	Diverse Houtdraailbanken en mac 12 minutes ago - Wim1965

Marktplaats
Te koop gevraagd/aangeboden, cursussen etc.

- 210 x 30 x 3 mm Latest: @Willem - 6 minutes ago [Het Marktolein, te koop gevraagd/aangeboden](#)
- Track of 45 Track Latest: mk23 - 11 minutes ago [Woodworking gereedschappen know-how](#)
- Diverse Houtdraailbanken en machines Latest: Wim1965 - 12 minutes ago [Houtdraaiers algemeen en Radius verenigingsnieuws](#)
- Taxus voor de liefhebber Latest: de Haan - 13 minutes ago [Het Marktolein, te koop gevraagd/aangeboden](#)
- Dewalt DW1150 blijft bol schaven Latest: ZorVatHour - 19 minutes ago [Elektrisch gereedschap](#)

15 Het uitsteeksel wordt nu van de doos afgestoken. Het hele doosje + onderkant dekseltje geschuurd en weer afgewerkt. Eventueel het tegencenter gebruiken.

16 Op een hulpstuk wordt het dekseltje opgespannen en het uitsteeksel wordt weggedraaid, geschuurd en afgewerkt.

17 Hier de afgewerkte bovenkant van het doosje.

Het eindresultaat

... meer dan 30 jaar ervaring en innovatie

KILLINGER

De houtdraaiwinkel voor grote en kleine meesters

KILLINGER Maschinen GmbH

Ringstraße 28 Tel +49 - (0)8141 - 3573 732
D-82 223 Eichenau b. München Fax +49 - (0)8141 - 3573 750

mail info@killinger.de
web www.killinger.de/maschinen
shop www.killinger.de

Fijnhout Drenthe

Leverancier van elke gewenste houtsoort

Direct uit voorraad leverbaar ruim 80 soorten massief hout.

In onze ruime voorraad altijd een grote keuze voor hout-draaiers en instrumentbouwers

Klik op www.fijnhoutdrenthe.nl

Houthandel van der Horst BV - De Drentse Fijnhouthandel

Veilingstraat 46, 7833 HN Nieuw-Amsterdam
Telefoon: 0591 552504 - Fax: 0591 381910

E-mail: info@fijnhoutdrenthe.nl
www.fijnhoutdrenthe.nl

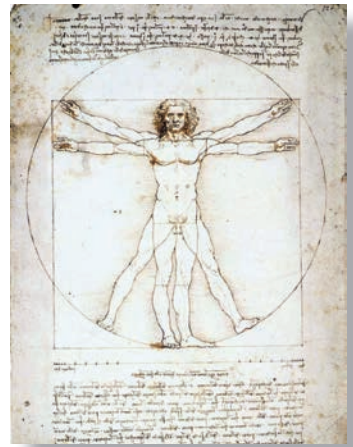
Bel voor een afspraak met Ton van der Horst: 06 50 50 1936

Het verhaal achter De Gulden Snede

Frank van der Wal

Eén van mijn favoriete YouTube kanalen is die van Axminster's WoodWorking Wisdom. Het zijn live uitzendingen waar kijkers vragen kunnen stellen die door professionele houtbewerkers worden beantwoord. Het is opvallend dat, zo gauw er een stuk hout wordt ingespannen, mensen -bij het zenuwachtige af- de vraag stellen wat de maten zijn. Zo ook nu weer. Het ging over het draaien van een doosje met deksel en het stuk hout zat nog niet tussen de centers of de vraag werd gesteld: "What are the measurements?" Die wist meteen te melden dat het in dit geval gaat om de verhouding: 3/5 het doosje, 2/5 het dekseltje. "Ah", dacht ik "Natuurlijk! Fibonacci!"

Wellicht tijd om mezelf voor te stellen, Ik ben sinds kort aan het houtdraaien geslagen en recentelijk lid geworden van zowel de Nederlandse als de Noord-Holland Noord afdeling van Radius. Ik kijk met veel bewondering naar alle draaiwerken en realiseer me dat ik -voor een lange tijd- een beginner zal blijven. Daar kan ik goed mee leven en slurp graag de verhalen op die ik in de uitgaves lees.

Waarom dan niet eens een artikel schrijven over de achtergrond van de Gulden Snede, me realiserend dat dit weinig tot niets toevoegt aan de techniek van houtdraaien. In het beste geval is het een artikel dat u wat ruimere blik geeft op de ontwerp-wereld.

De Gulden Snede is eigenlijk niets meer of minder dan een verhoudingsgetal. Het wordt ook wel de Gouden Ratio genoemd. Om heel kort te zijn, deze ratio is 1,61803... Als kaal getal zegt het natuurlijk niet zoveel, maar in een verhouding van bijvoorbeeld de lengte en de breedte van een rechthoek (een lange zijde van 21 cm bij een korte zijde van 13 cm) komt dit tot uiting. Een ouderwetse ansichtkaart was volgens deze verhoudingen gemaakt en zelfs de hoogte van piramides tov de schuine kant volgen deze regel.

Tijd om eens wat triviale achtergrond informatie te delen.

Al in de vroege Griekse oudheid was er een beeldhouwer, Phidias (490-430 voor Christus) die aanwijzingen gaf tijdens de bouw van het fameuze Parthenon in Athene waarbij de Gulden Ratio werd toegepast. Het zijn ook andere Griekse grootheden (Euclides en Plato) die zich er over hebben gebogen maar het was Leonardo van Pisa die in de 13de eeuw de numerieke reeks ontdekte die nauw samenhangt met de Gulden Ratio. Deze Leonardo liet zich graag Fibonacci noemen en was een briljant rekenkundige. Hij werd eens gevraagd om uit te rekenen hoeveel grond er nodig was om konijnen te huisvesten in een fokkerij. Hij kwam met een simplistische weergave van de realiteit waarbij hij een aantal regels voor konijnen paren opstelden:

- Elk konijnenpaar is monogaam voor de rest van hun leven
- Elk paar levert precies één konijnenpaar op dat bestaat uit één mannetje en één vrouwtje dat precies na één (kalender) maand vruchtbaar wordt
- De drachtijd is precies één (kalender) maand

We beginnen onze fokkerij op 1 januari met Paar 1 dat net geboren is. Gedurende januari zullen ze meer belangstelling hebben voor sappige grassprietjes en dito distelblaadjes, maar op 1 februari kijken ze elkaar diep in de oogjes, romantische gevoelens nemen de overhand, vioolmuziek zwelt aan en... gaan doen waar konijntjes nou eenmaal goed in blijken te zijn.

Aangezien de dracht één maand duurt komt op 1 maart Paar 2 op de wereld. Paar 1 gaat meteen weer doen waar ze goed in zijn: reproduceren. Paar 2 is nog blue en hebben louter oog voor sappige grassprietjes en dito distelblaadjes.

Op 1 april schenk Paar 1 het leven aan Paar 3, en gaan meteen weer in de reproductie en nu heeft ook Paar 2 elkaar gevonden, terwijl Paar 3 zich nog beperken tot sappige grassprietjes en dito distelblaadjes.

Afijn, u kunt zelf het gedachte experiment voortzetten. In onderstaande tabel staat het verloop van konijnenparen populatie. Wellicht ziet u een patroon en kunt u zelf bedenken hoe het zich verder ontwikkelt...

Maand →	1 januari	2 februari	3 maart	4 april	5 mei	6 juni	7 juli	8 augustus
0	1	1	2	3	5	8	13	...

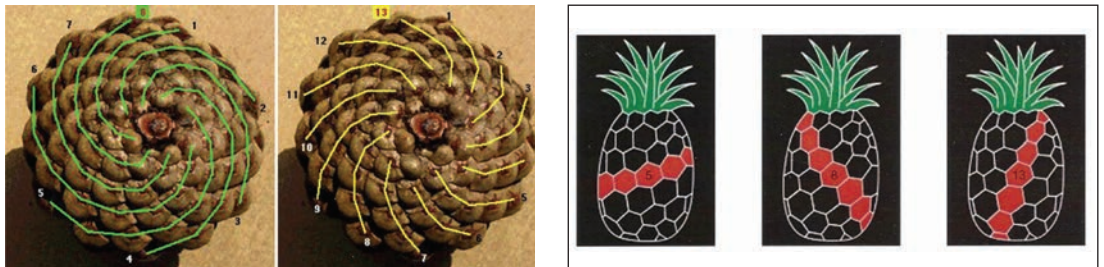
Inderdaad! Het volgende nummer in de reeks is precies de som van de vorige twee! En hoewel deze reeks aan Fibonacci toegedicht is, weet ik zeker dat iedereen die wel eens met getallen gestoeid heeft, deze rij cijfertjes ook wel eens heeft gecreëerd.

En ondanks dat dit gewoon een rijtje getallen is, er zijn een aantal zeer interessante eigenschappen aan deze reeks toe te wijzen. Ik kom zo op de Gouden Ratio, maar eerst even wat trivia.

Zo heeft Moeder Natuur zelf een bepaalde voorkeur voor juist deze getallen. Tel de blaadjes van een willekeurige bloem maar eens. 10 tegen 1 dat de hoeveelheid in deze reeks liggen. Er zijn aanzienlijk meer bloemen te vinden met 5, 8 of 13 bloemblaadjes dan met 4,6 of 7.

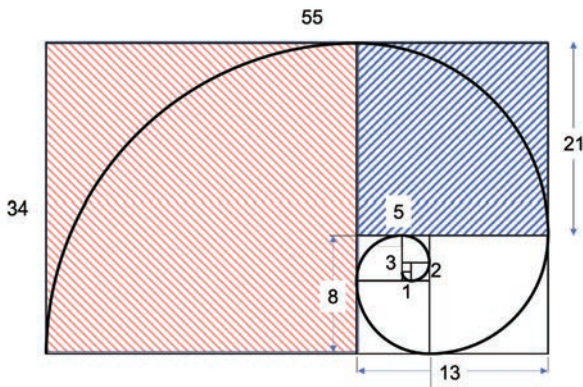
Ook in wat meer complexere vormen komen deze getallen vaak voor. Neem een dennenappel in onderstaande plaatje. De schubben liggen in een spiraal. Tel de spiraalarmen en het zijn er (rechtsom) 8 en (linksom) 13.

Hetzelfde geldt voor de figuren in een ananas. Ook die lopen in spiralen naar boven en we kunnen er zelfs drie spiraalarmen ontdekken, die altijd in de Fibonacci reeks zitten!

Een andere eigenschap van twee opeenvolgende getallen is dat als ze de zijde van een rechthoek vormen deze altijd een Gouden Rechthoek is. Dit is een rechthoek waarbij er een vierkant in het rechthoek getekend kan worden waarbij er een tweede Gouden Rechthoek ontstaat, die op zijn beurt weer onder te verdelen is in een vierkant en een Gouden Rechthoek. Onderstaande figuur heeft u vast en zeker al eens eerder gezien.

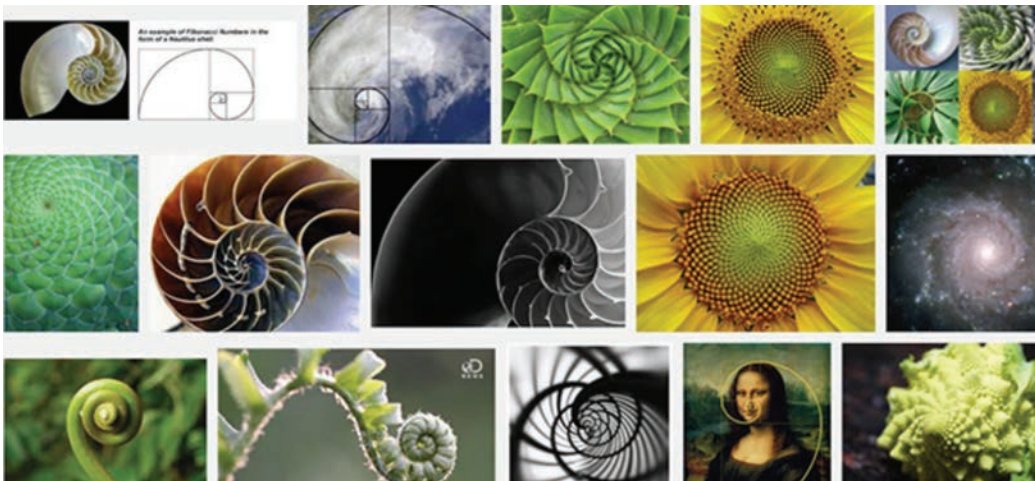

Als we beginnen met een rechthoek van twee opeenvolgende Fibonacci getallen, 55 x 34, kunnen we daarin het rood gearceerde vierkant tekenen, waarbij aan de rechterkant een rechtopstaande rechthoek overblijft van 21 x 13, die we weer op kunnen delen in een vierkant (blauw gearceerd) wat op zijn beurt weer een Gouden Rechthoek achterlaat. Enz.

Zouden we een vloeiende lijn tussen alle punten tekenen zoals in het onderstaande figuur, dan weet ik bijna zeker dat eenieder dat wel eens gezien heeft.

De vloeiende lijn is ook een bekend natuurverschijnsel. Een openvouwende varen, de nautilus zeeschelp enz:

Wat hebben deze getallen dan te maken met de Gouden Ratio? Nou, als we twee opeenvolgende getallen van de reeks pakken en die op elkaar delen dan zien we het volgende gebeuren: We zien dat hoe verder we in de reeks komen, de verhouding steeds meer op de Gouden

	Deling
1:0	Oneindig
1:1	1
2:1	2
3:2	1,5
5:3	1,666666
8:5	1,6
13:8	1,625
21:13	1,615

34:21	1,619
55:34	1,617
...	
46368: 28657	1,618

Ratio gaat lijken! (De laatste deling in de tabel zijn Fibonacci nummers 24 en 23). Als we getallen verder in de reeks nemen veranderen er alleen nog maar wat cijfers ver, ver achter de komma.

Dus blijkbaar komt het verhoudingsgetal, wat in vele mooie ontwerpen gebruikt wordt, voort uit getallen die door de natuur zelf geprefereerd worden. Ik blijf dat curieus vinden.

Een laatste weetje, en ik realiseer me dat ik nu wat mensen ga kwijtraken, is dat de Gouden Ratio ook in breuken geschreven kan worden waarbij er een zeer opmerkelijk en verreweg unieke eigenschap op gaat vallen. Het behoeft wat lagere school rekenwerk.

Om het een beetje overzichtelijk te houden doe ik de volgende uitleg met 5 en 3 maar geloof me, dit geldt voor alle gevallen van twee opeenvolgende Fibonacci getallen.

We beginnen met de breuk notering van 5 en 3:

Nu komt er een klein rekenkundig truukje waarbij we de $\frac{2}{3}$ iets anders gaan schrijven zonder de waarheid geweld aan te doen. Je mag dat namelijk ook zo noteren:

$$\frac{5}{3} \quad \text{Deze breuk kan ook geschreven worden als} \quad 1 + \frac{2}{3}$$

Voor het gedeelte onder de grote breukstreep zien we echter weer dat we die term ook mogen schrijven als

$$\frac{1}{\frac{3}{2}}$$

Waarbij we met de $\frac{1}{2}$ weer dezelfde truuk kunnen uithalen om hem anders te schrijven.

$$1 + \frac{1}{2}$$

Met andere woorden, de Gouden Ratio kan geschreven worden als een oneindige reeks van “1 + 1 gedeeld door 1 + 1 gedeeld door 1 + 1 gedeeld door ad infinitum”:

Ook hier wekt dat verbazing op. Het getal dat zo vaak terug te vinden is in de natuur en menselijke creaties in blijkbaar louter te schrijven in de vormen van het meest fundamentele getal wat we kennen: de 1!

$$1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + 1}}}$$

Mensen, u mag het allemaal vergeten en het er uwen van denken. Voor houtdraaiers kunnen we het zeer kort en beknopt samenvatten: Als u ergens een verhouding in moet aan brengen is $\frac{3}{5}$ staat tot $\frac{2}{5}$ meer dan genoeg!

Fantasievogel

Piet Vijverberg

Op 5 jarige leeftijd (42 jaar geleden) tekende mijn zoon (die 21 jaar geleden is verongelukt) deze "fantasievogel". Als ode aan hem heb ik getracht de tekening in 3d na te maken met 192 kleurpotloden welke ik eens kreeg van een neef. Door middel van de foto's laat ik u graag zien hoe ik dat gemaakt heb.

Foto 1 De punten van de 192 kleurpotloden afgezaagd, ze zijn nu 140 mm lang.

Foto 2 Alle kleurpotloden met dubbelzijdig tape op 4 vlakke planken geplakt en er met de vandikte bank 2 mm afgeschaafd.

Foto 3 Alle kleurpotloden een halve slag gedraaid en opnieuw met dubbelzijdig tape op de planken geplakt en er van die kant ook 2 mm afgeschaafd.

Foto 4 De geschaafde kanten met 14 en 10 stuks aan elkaar gelijmd.

Foto 5 Met een hulpstukje (ter beveiliging) aan beide zijde van de gelijmde plankjes weer een paar mm afgeschaafd.

Foto 6 Alle plankjes doormidden gezaagd (zijn nu 70x70 en 55x70 mm) en in het midden van de grootste plankjes een gat van rond 12 geboord, een stokje rond 12 mm gedraaid en de plankjes allemaal wat verdraaid van elkaar op elkaar gelijmd, waarbij het ronde stokje er aan beide kanten 35 mm uitsteekt (waarmee hij nu ingeklemt kan worden op de draaibank en waar straks de kop en de staart aangelijmd kunnen worden).

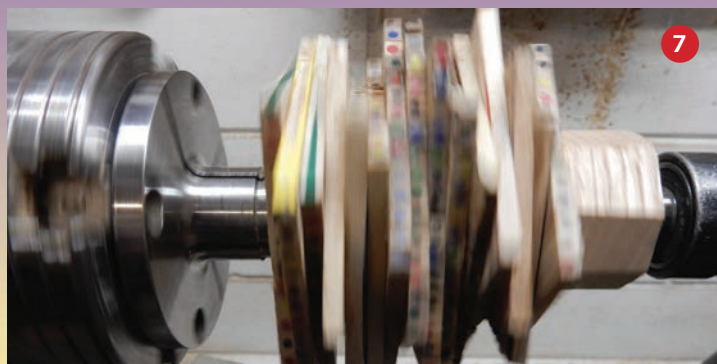

Foto 7 Het aan elkaar gelijmde lijf heel voorzichtig rond gedraaid want het (kopse) hout van de potloden is erg zacht

Foto 8 Het lijfje ongeveer in de juiste vorm.

Foto 9 De staart in de maak (omdat de potloden erg zacht zijn vooral de kleur) zijn de middelste 4 kleurpotloden vervangen door 4 grenen latjes welke weer langer zijn zodat ze in de chuck ingeklemd kunnen worden. Met een 12 mm boor op de plaats van het tegencentereen gat geboord voor bevestiging van het lijfje.

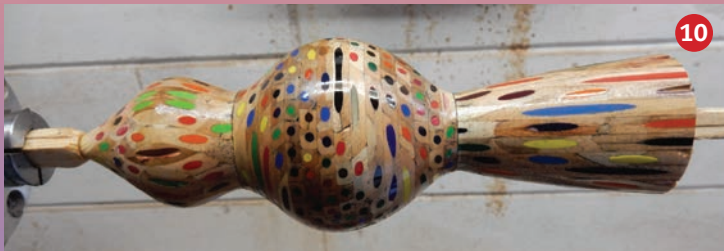
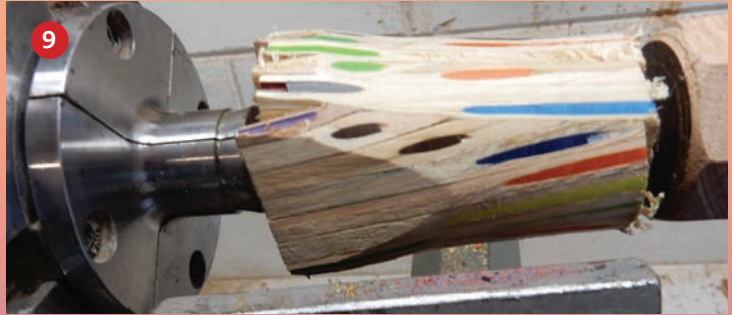

Foto 10 Klaar voor afwerking.

Het eindresultaat.

Nog een paar maanden en dan zijn de feestdagen. Net als vorig jaar gaan we lootjes trekken en een klein houtdraaiwerkstuk maken voor een ander. Doe je mee! Meld je aan elfsteriris@gmail.com

elfster

Cursus Snijdend Houtdraaien Christiaan Jörg

In kleine groepjes (max. 3 personen) leer je op een grote bank (Wema en Jet) met zelfvertrouwen en plezier je hobby uit te oefenen.

Basiscursus I en II (8 x 4 uur) € 390,00

Voor mensen die willen beginnen (I) en draaiers die het juiste spoor nog niet hebben gevonden

Vervolgcurus (4 x 4 uur) € 195,00

Tussen de centers en voor de kop. Het uitbouwen van de reeds geleerde kennis en kunde

Inschrijfformulier en informatie

Christiaan Jörg, W. Heukelslaan 6, 3581 SP Utrecht, Tel. 030-2513684, info@christiaanjorg.com
www.christiaanjorg.com

Op bezoek bij

Marthijn Katers

Jan Pranger

Zoals bij alle afdelingen van Radius kennen ook de Flevohoutdraaiers (Lelystad) een rijke schakering aan leden uit diverse beroepsgroepen.

Zo ook een bouwer van meubels en scheepsinterieurs (Koninklijke Huisman in Vollenhove).

Een jonge vakman uit het waterrijke gebied van de Belterwieden – Belt-Schutsloot. Aansluitend bij het wieden (meren) en grachten/sloten/vaarten/rietlanden gebied rond Giethoorn.

Dus Op naar Marthijn.

Een rit vanuit Lemmer door de natuur en geschiedenis van het Vollenhovense land.

Ruim 4000 inwoners bewaken de rijke historie van Vollenhove met leerzame rondleidingen door het dorp met oude stadsrechten uit 1354.

Visserij op steur en handel van Hanzesteden: in de eerste helft van de 15e eeuw het bestuurlijk centrum van Groningen, Friesland en Overijssel. Vanaf de hogere zandgronden daal ik af naar het waterrijke gebied van wieden en sloten. Rechts weiland tot aan de contouren van Genemuiden en Zwartsluis. Links de rietlanden waar in een druilerige regen bij 4 graden hard wordt gemaaid.

Langs de Arembergergracht, een smalle brug over en rechtdoor naar Marthijn Katers.

Ik wordt met koffie ontvangen door Marthijn en zijn gastvrije ouders in een streekeigen rietgedekt huis met bijbehorende goed onderhouden schuren en botenloods.

In de werkplaats snort de houtkachel. Op de werkbank een kinderstoeltje in aanbouw. De draaibank ziet alles in afwachting van een nieuwe klus.

Marthijn showt zijn prachtige draaiwerk en dito houtvoorraad.

Met als klap op de vuurpijl een spliksplinter nieuwe zelfgebouwde 6 meter lange TAHOE 20'.

Als meubelmaker werkte Marthijn bij Koninklijke Huisman in Vollenhove aan miljoenenprojecten voor de rijken der aarde. Zo voelt Marthijn zich ook met zijn schip. Zijn vader trouwens ook.

En terecht. Maar bewonder zelf de fotocollage.

Tour de tol met de Schelvedraaiers

Johan van Dongen

We moesten er door de coronastop lang op wachten, maar 2 oktober was het eindelijk zover:

De voorgenomen tolwedstrijd kon doorgang vinden.

Wiens tol zou het langst draaien ?

In een heus regelement was o.m. opgenomen dat de tol door de deelnemer zelf vervaardigd moest zijn en dat moest worden gespeeld op het beschikbare bord van 100 x 60 cm.

Dat gaf met de randen eraan wel een beperking, maar op de steentjesvloer van ons clubhuis (het ambachtscentrum in Goes) was het nou eenmaal niet mogelijk.

Maar een ieder had zo dezelfde kansen op het waterpas liggende speelveld.

Jury en tevens tijdwaarnemer was onze voorzitter Jac. Jongeneelen.

De uitslag was nog heel verrassend omdat werd verwacht dat de grootste tol wel zou winnen.

De uitslag werd als volgt:

- 1 Jan Karreman 4 min.23 tol van azobehout, (handvat van taxus) met stalen punt, ca. 10 cm.
- 2 Rob de Jong 3 min.40 uitgebalanceerde tol van 20 cm. met kogellagerpunt
- 3 Bob Sparreboom 1 min. 30 essenhout
- 4 Henk Dommissie 1 min. 19 merantihout, punt ook van hout
- 5 Theo Geleijns 1 min. 10 taxushout
- 6 Leendert Osté 58,66 sec. merbauhout
- 7 Frans Smet 50.54 sec. punt: stoelnagel
- 8 Jo Eggebeen 14,09 sec. merantiehout, de tol van Jo was een grote omkeertol die goed werkte, we mochten dit zelfs twee keer aanschouwen.

Na bespreking van houtsoorten, tolpunten, vormgeving en lanceerinrichting werd overgegaan tot de prijsuitreiking.

Er waren 3 prijzen, een trofee in de vorm van een tol in goud, zilver en brons vervaardigd door Johan van Dongen en Joost van Dort.

Naast het competitief element hebben we ook het nodige van elkaars ervaringen opgedaan.

Verenigingsnieuws

Afdelingsnieuws – Agenda - Mutaties ledenlijst - Advertenties

De genoemde data van de bijeenkomsten zijn geplande data maar door Corona zullen waarschijnlijk de meeste bijeenkomsten niet doorgaan en kan men bij onduidelijkheid altijd beter even contact op nemen met de betrokken afdeling omdat deze zelf bepaalt wanneer er weer eventueel gestart wordt.

Afdelingsnieuws

Afdelingsbijeenkomsten zijn in principe ook voor leden uit andere afdelingen te bezoeken. Wel graag van tevoren afstemmen met de afdelingscontactpersoon waar u ook info kunt krijgen over de afdeling.

Afdeling Arnhem-Nijmegen

Afdelingscontactpersoon:

Jan v.d. Berg, tel. 040 2122076

jmhmvandenberg@hotmail.com

Bijeenkomsten in 2022:

Nog niet bekend

De bijeenkomsten worden gehouden in het gebouw ReVaBo, pastoor Bruggemanlaan 33A, 6861 GR Oosterbeek, van 9.30 uur tot 12.30 uur.

Afdeling Dommeldraaiers

(Schijndel-Den Bosch)

Afdelingscontactpersoon:

Jan van Kol, tel. 0493-707443 of

06-44608567

jvankol@gmail.com Onze

bijeenkomsten worden gehouden in, in Tuinrijk Cello, Hoogstraat 36A, 5271 SW St Michielsgestel

Bijeenkomsten in 2022:

Nog niet bekend

Afdeling Drechtstedendraaiers (Dordrecht riviereilanden – Hoekse Waard)

Afdelingscontactpersoon:

Albert van den Ende, tel. 06 44530777

aende211@xs4all.nl

Bijeenkomsten in 2022:

15 januari , 19 februari, 2 april, 14 mei, 2 juli, 27 augustus, 1 oktober, 12 november, 17 december.

De bijeenkomsten worden gehouden van 9.30 – 12.30 uur in het Ambachtshonk, Patersweg 53, 3314 HT, Dordrecht.

Afdeling Flevohoutdraaiers

Afdelingscontactpersoon:

René Muis, tel. 06 50830010

r.muis@upcmail.nl

Bijeenkomsten in 2022:

4 oktober, 15 november.

De bijeenkomsten worden gehouden Hoeve Vredeveld, Zeeasterweg 15 in Lelystad.

Afdeling Gouwe Groep

Afdelingscontactpersoon:

Bert Dusseljee, tel. 0186 601696

h.dusseljee@hetnet.nl

Bijeenkomsten in 2022:

**20 januari, 3 maart, 7 april, 19 mei ,
15 september 27 oktober, 24 november.**

De bijeenkomsten vangen aan om 19.00 uur en worden gehouden bij Doornekamp Woodspecials Henegouwerweg 21A, 2741 KS Waddinxveen

Afdeling Haarlem

Afdelingscontactpersoon:

Wiebe Damstra, tel. 023 5328736

info@meerstad.nl

Bijeenkomsten in 2021:

Nog niet bekend

De bijeenkomsten worden gehouden op donderdagmiddag. Informatie over de plaats bij de afdelingscontactpersoon.

Afdeling Haarlemmermeer

Afdelingscontactpersoon:

Martien van Vliet, tel. 06 299 431 00

martien_van_vliet@outlook.com

Bijeenkomsten in 2022:

1 oktober, 29 oktober.

Alle bijeenkomsten worden gehouden in houtzaagmolen "De Salamander" in Leidschendam. De bijeenkomsten beginnen om 09.00 uur en eindigen 16.30 uur.

Afdeling Lochem

Afdelingscontactpersoon:

Harry Meinders, tel. 0575 525403

hpgrhmeinders@outlook.com

Bijeenkomsten in 2022:

4 oktober, 1 november, 6 december.

De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie: Stichting de Stoomhoutzagerij NAHUIS, Winterswijkseweg 47, 7141 DM Groenlo

Afdeling Noord

Afdelingscontactpersoon:

Willem v.d. Schors, tel. 0594 213326

wmvdschors@gmail.com

Bijeenkomsten in 2022:

Nog niet bekend.

De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie Zaal RK Kerk, Dr. Nassaulaan 3c, 9401HJ Assen, tel.0592 313029 en vangen aan om 10.00 uur. Inloop vanaf 9.30 uur.

Afdeling Noord-Holland Noord

Informatie: info@houtdraaibaak.nl

Bijeenkomsten in 2022:

Nog niet bekend

De bijeenkomsten worden gehouden in het dorps huis "de oude school", Dorpstraat 72, 1711 RK Hensbroek en beginnen om 19.30 uur

Afdeling Rotterdam

Afdelingscontactpersoon:

Bert Rosbach, tel. 010 4184786

a.rosbach@chello.nl

Bijeenkomsten in 2021:

14 september, 9 november.

Inlichtingen bij Bert Rosbach.

Afdeling Utrecht,

Werkgroep 'De Lekstroom'

Afdelingscontactpersoon:

Ruud Philipsen, tel. 078 6162310

ruudph@kpnmail.nl

Bijeenkomsten in 2022:

19 januari, 2 maart, 13 april, 25 mei, 6 juli, 28 september, 9 november, 21 december

Bijeenkomsten allemaal in Locatie Museumwerf "Vreeswijk".

Tijden voor jubileum feest zijn nog niet bekend,

Wierselaan 113, 3433 ZS Nieuwegein van 13.00 – 16.00 uur.

Afdeling Veluwedraaiers

Afdelingscontactpersoon:

Joop Erbé, tel. 0341 262432

jooprb@hotmail.com

Bijeenkomsten in 2021:

6 november

Vrije Academie Nunspeet

Stationslaan 28 Nunspeet (neem vooraf contact op)

De bijeenkomsten worden gehouden in verschillende plaatsen (zie boven).

Afdeling Vormgeven

Afdelingscontactpersoon:

Ab Strijker, tel. 0320 220118

aenstrijker@gmail.com

Bijeenkomsten in 2022:

Locatie nog vast te stellen.

Info verkrijgbaar bij Bert Rosbach:

010 4184786

Afdeling Westfriesland

Afdelingscontactpersoon:

Aad Sneeboer, tel. 06 10423488

aadsneeboer44@gmail.com

De eerstvolgende bijeenkomst is op 23 december 2021 om 19.30 uur mits de

Corona-maatregelen dit toelaten. De bijeenkomsten in 2022 zijn voorlopig gepland op de donderdagen

27 januari, 10 maart, 21 april en 2 juni.

In de regel sluiten we om 21.30 à 22.00 uur.

Er zijn 2 draaibanken, chucks en beitels aanwezig.

Neem een werkstuk, stuk hout, gereedschap, idee of probleem mee. Soms staan ook (op verzoek) diverse slijpmachines klaar om te leren slijpen.

Afdeling Zeeland/West Brabant

'De Scheldedraaiers'

Afdelingscontactpersoon:

Theo de Graaff, tel. 0164 683774

theodegraaff1@gmail.com

Bijeenkomsten in 2022

iedere eerste zaterdag van de maand (niet in augustus).

De bijeenkomsten worden gehouden in Het Ambachtscentrum, Kattendijksedijk 27 te Goes en vangen aan om 09.30 uur.

Afdeling De Zuiderling

Afdelingscontactpersoon:

Iris Laven

info@lavenhofje.nl

De bijeenkomsten worden 10 keer per jaar gehouden in Kerkrade, Zuid-Limburg Voor meer informatie kunt u kijken op www.lavenhofje.nl

Radius Live

Afdelingscontactpersoon:

Gijs Schoonderbeek gws1@home.nl

Iris Laven *info@lavenhofje.nl*

De demonstratie wordt 4 x per jaar online gehouden via Zoom. Voor meer informatie kunt u kijken onder de knop Radius Live.

Advertentie salamander

SHELLAWAX

hèt product voor houtdraaiwerk met glans

info, bestellen, demonstratie aanvragen

WWW.WOODTURNING-POLISH.EU

info@woodturning-polish.eu ☎ +31 6 27846808

Colofon

Lidmaatschap

Bij inschrijving zijn de volgende opties mogelijk:

A jaarcontributie € 30,00 plus het laatst uitgekomen tijdschrift in het jaar van inschrijving. Leden buitenland € 32,50.

B begunstiger € 15,00 per jaar

(Begunstigers zijn volwaardig lid en hebben stemrecht. Zij ontvangen echter geen AktieRadius)

De inschrijf- en administratiekosten bedragen voor elk van deze mogelijkheden € 7,50. Men is lid van de Vereniging nadat zowel het inschrijfformulier als de verschuldigde contributie en de kosten zijn ontvangen.

Adreswijzigingen dienen tijdig doorgegeven te worden aan de ledenadministrateur, die zorgt voor de verdere verspreiding hiervan. Het lidmaatschap wordt stilzwijgend voortgezet, tenzij het lid minstens 4 weken vóór het einde van het kalenderjaar schriftelijk aan de ledenadministrateur bericht dat men het lidmaatschap wil beëindigen. Op de website van RADIUS www.houtdraaien.com vindt u onder contact een digitaal inschrijfformulier.

Rabobank BIC code: RABONL2U

Rabobank IBAN code:

NL54RABO0396 3723 17

Bestuur

Voorzitter: Pieter (P.C.C.J.) Hermans,
Douwe Brouwerweg 8, 1602 MK Enkhuizen
tel. 0228 317569

e-mail: voorzitter@houtdraaien.com

Secretaris: Hans (H.) van Wijk

Guido Gezellelaan 141, 4873 GC Etten-Leur
tel. 06-51 06 11 78

e-mail: secretaris@houtdraaien.com

Penningmeester:

Harrie (H.) van Cranenburgh
Hobbemakade 113-3, 1071 XV Amsterdam
tel. 06-15 41 62 36

e-mail: penningmeester@houtdraaien.com

Leden: Jan (J.H.) Karreman, Marcel (M.) van Berkel, Henk (H.A.) de Rijk, Chris (C.) Jansen

Ereleden:

M. Douma en R.M. Wetzels

Ledenadministratie:

Jeanne Hermans – Koch, tel. 0228 317569,
e-mail: ledenadministratie@houtdraaien.com

Advertenties

Neem contact op met de redactie.

Redactie

Eindredacteur: Henk (H.A.) de Rijk,
Meeuwenlaan 37, 2421 ED Nieuwkoop
tel. 06 254 126 76

e-mail: aktieradius@houtdraaien.com

Redactieleden: Nico Oosthoek, Gerard Gaasbeek, Jan Karreman, Pieter de Kubber
Correspondenten: Iet Feith, Jan Pranger

Kopij

AktieRadius verschijnt viermaal per jaar; medio maart, juni, september en december. De redactie verzoekt u uw bijdragen uiterlijk 6 weken voor de verschijningsdata per e-mail aan te leveren of op een DVD. Deze stukken vertolken de mening van de inzender en behoeven niet de mening van het bestuur of de redactie te vertolken. Zij worden dan ook geplaatst buiten de verantwoordelijkheid van RADIUS en de redactie. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden kopij in welke vorm dan ook inhoudelijk te beoordelen, zonder opgaaf van redenen te weigeren of in te korten. Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is slechts toegestaan met schriftelijke toestemming van het bestuur.

Kijk ook eens op de website van Radius naar de instructiefilmpjes:

www.houtdraaien.com

BAPTIST

VOOR HOUTBEWERKERS .NL

Bezoek Baptist.nl en vind ruim 18.000 artikelen! Dé speciaalzaak voor houtbewerkers, met het grootste assortiment gereedschappen en machines.

**RUIM
18.000
ARTIKELEN
ONLINE!**

Graag tot ziens bij Baptist in Arnhem!

DEALER VAN O.A.:

**WIVAMAC
(ZEBRANO)**

RECORD POWER

TEKNATOOL

ONEWAY

SORBY

TORMEK

HAMLET

CROWN

EN MEER!

**VLAMOVEN 32, ARNHEM
026 - 351 28 56
VERKOOP@BAPTIST.NL**

WWW.BAPTIST.NL

